

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoCsp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202393
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619202393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Hausmann 1, Paríž, Francúzska republika, zapísaného v parížskom registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: U. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, F. C., o zaplatenie sumy 1.095,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4Csp/72/2019-84 zo dňa 22. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti zamietnutia žaloby žalobcu o zaplatenie sumy 979,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 979,32 eur od 06. 09. 2016 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 4Csp/72/2019-84 zo dňa 22. 10. 2019 žalobu zamietol a žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení konštatoval, že žalobou doručenou súdu dňa 23. 08. 2019 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.095,14 eur s príslušenstvom na základe zmlúv o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18. 11. 2014, 24. 03. 2015 a 30. 06. 2015, uzavretých medzi jeho právnym predchodcom CETELEM SLOVENSKO a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom.

Citujúc ust. § 52 ods. 1, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a. s., Bratislava, v právnom postavení veriteľa a žalovaným v právnom postavení dlžníka boli dňa 18. 11. 2014, 24. 03. 2015 a 30. 06. 2015 uzatvorené Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a Rámcové zmluvy o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorých bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver v celkovej výške 1.079,- eur. Uvedené zmluvy boli uzatvorené za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z., preto sa na ne vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ich uzatvoril žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nekonal v

rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uzavretie zmlúv o úvere, výška úveru, spôsob ich splácania, suma žalovaným vykonaných úhrad a porušenie povinností žalovaným splácať úvery riadne a včas medzi stranami sporu neboli sporné.

Z prehľadu vykonaných úhrad mal súd preukázané, že z prvej úverovej zmluvy žalovaný uhradil splátky splatné v mesiaci január 2015 až november 2015, spolu 11 splátok po 8,82 eur, následne dve splátky dňa 13. 01. 2016 a 29. 01. 2016, z druhej úverovej zmluvy uhradil deväť splátok splatných od mája 2015 do januára 2016, z tretej úverovej zmluvy uhradil šesť splátok splatných od augusta 2015 do januára 2016. Pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť všetkých troch úverov ku dňu 05. 09. 2016, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná.

Veriteľ mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky, ktorá musela byť v omeškaní aspoň tri mesiace, pričom z výpisu z úverových účtov žalovaného mal súd preukázané, že tento prestal uhrádzať splátky všetkých troch poskytnutých úverov v januári 2016. Vychádzajúc z uvedeného a ust. § 103 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere uplatnil žalobou doručenou súdu až dňa 23. 08. 2019, túto uplatnil po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby, súd žalobu žalobcu zamietol.

Dlh sa stal predčasne splatným dňa 05. 09. 2016, pričom k zosplatneniu došlo pre neplnenie splátok splatných od februára 2016. Uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka tak bolo možné 15. 05. 2016 (tri mesiace od omeškania s platením tejto splátky). Pretože mimoriadnu splatnosť úveru vyvolala splátka splatná 15. 02. 2016 a od jej zročnosti začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, bola žaloba podaná na súd po uplynutí premlčacej doby.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalovanému, ktorý mal plný úspech vo veci, náhradu trov konania nepriznal, keďže tento si trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu sumy 979,32 eur (predstavujúcej splátky úverov splatné po mimoriadnom zosplatnení úveru) s príslušenstvom, podal žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Žalobca nesúhlasil s názorom súdu o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

Premlčacia doba na zaplatenie dlhu (splatného v splátkach), v ktorom vystupuje v pozícii dlžníka spotrebiteľ, by podľa názoru prvoinštančného súdu mal začať plynúť skôr ako reálne dôjde k zosplatneniu dlhu. Podľa jeho názoru, z Občianskeho zákonníka, najmä z 8. hlavy 1. časti určujúcej dĺžku premlčacej doby nikde nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Má zato, že z ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatných splátok, t. j. premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne.

Zo súdom uplatňovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatnenie celej pohľadávky, predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu (05. 09. 2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčujú samostatne a až ku dňu 05. 09. 2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné k 15. 09. 2016 a nasledujúce.

Poukázal nato, že dodržal postup v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže na základe predložených oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úver veriteľom zosplatnený až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splatných splátok. Dňa 05. 09. 2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t. j. 06. 09. 2016 mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žaloba bola podaná dňa 22. 08. 2019, t. j. v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka si nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe, minimálne v rozsahu splátok zosplatnených k 05. 09. 2016.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným

prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci.

6. Z hľadiska odvolacích námietok žalobca v odvolaní namietal nesprávne posúdenie premlčania uplatneného nároku súdom prvej inštancie odvíjajúce sa od nesprávneho určenia začatia plynutia premlčacej doby. Podľa žalobcu sa úverový vzťah premlčuje vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, s výnimkou splátok splatných pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

7. S prihliadnutím k rozsahu a dôvodom odvolania žalobcu, ktorými je odvolací súd v zmysle § 379, § 380 C. s. p. viazaný, je predmetom prieskumu odvolacieho súdu posúdenie správnosti premlčania, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu.

8. Premlčanie je kvalifikované plynutie času, s ktorým zákon spája následky spočívajúce v možnosti odvrátiť súdnu vymáhateľnosť nároku. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo v neprimeranej dobe nútené plniť si svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

9. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Žalobca v odvolaní žiadnym spôsobom nespochybnil zásadný záver okresného súdu o spotrebiteľskom charaktere posudzovaných zmlúv o úvere. Z dôvodu, že žalovaný riadne nespĺcal dohodnuté splátky, pristúpil žalobca k predčasnému zosplateniu úveru, pričom predčasnú splatnosť úveru vyhlásil ku dňu 05. 09. 2016.

12. Súd prvej inštancie, pokiaľ ide o počiatok premlčacej doby, aplikoval na danú vec ust. § 103 druhú vetu Občianskeho zákonníka, pričom aplikácia tohto zákonného ustanovenia je na daný zistený skutkový stav veci správna.

13. V súdnej veci došlo k zosplateniu dlhu v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba začala potom plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie došlo k predčasnému zosplateniu dlhu. Ide o pre tento prípad špeciálne ustanovenú premlčaciu dobu, práve z toho dôvodu sa neuplatní všeobecné pravidlo zakotvené v ust. § 101 (plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz), ktoré by sa použilo iba pre prípad, ak by v ďalších ustanoveniach nebolo uvedené inak.

14. Žalobca sa v podanom odvolaní dovoľáva aplikácie všeobecnej premlčacej doby upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka, a teda majúcej plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to od vyhlásenia predčasnej splatnosti celého nároku, resp. dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Aplikácia všeobecného pravidla je však vylúčená, keďže špeciálnym ustanovením o premlčaní, ktoré na prípad predčasného zosplatenia prípadu treba aplikovať, je ustanovenie § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka.

15. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorý na určenie počiatku premlčacej doby na daný skutkový stav aplikoval ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z dátumu omeškanej splátky. Pokiaľ ide o dátum omeškanej splátky, tento odvolateľ nespochybnil. Záver súdu prvej inštancie, že žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby, je tak vecne správny, preto odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, vrátane výroku o trovách konania, voči ktorému neboli vznesené žiadne odvolacie námietky, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

16. Vo zvyšnej časti (čo do zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie 115,82 eur s príslušenstvom), ktorá nebola napadnutá odvolaním žalobcu, ponechal odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný, a to v celom rozsahu, preto mu voči žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (v dôsledku čoho nie je následne potrebné rozhodovať o výške trov odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C. s. p., ktorá v danom prípade predstavuje 0,- eur).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)